

Zondagmorgen 10 november Berkel en Rodenrijs

Thema: Heb hart voor de omgeving

Votum en groet

Zingen: Lied 314 : 1 – 3 (Liedboek nieuw)

Wet

Zingen: Sela – Glorie aan God

Gebed

Dopen Katelynn van Steenderen

Formulier 3 (de volgende delen: *Vader, Zoon, Geest;*

Doopgedachtenis; Doopgebed; Vragen; Oproep aan gemeente; Gebed)

Zingen: Gods zegen voor jou (Sela)

Lezen: Jeremia 29 : 1 – 14

Zingen: Psalm 137 : 1 en 2 (NPB)

Tekst: Jeremia 29 : 4 - 7

Verkondiging

**Zingen: Psalm 122: 1 & Sela – Breng ons samen (Laatste
couplet ‘U roept ons samen...’ + bridge + refrein**

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 331 (slotlied; schoolied)

Zegen

Afsluiting van een serie

De laatste preek over secularisatie. Nog één keer dat woord vertalen: secularisatie is leven alsof je God niet nodig hebt. Je alleen maar bezig houden met hier en nu, wat je hier genieten kunt.

De preek gaat over een brief van Jeremia, namens God. Aan mensen in nood. Zo'n 2600 jaar geleden. **Israëliëten**, die gevangen waren genomen. Weggevoerd naar een stad ver weg. Babel. Legers uit die stad hadden chaos gebracht in Jeruzalem. Gods tempel was een puinhoop geworden. Veel mensen gedood.

In Babel zaten Israëliëten die het hadden overleefd. **Wat** kunnen zij verwachten in zo'n vijandige stad? Ze leven tussen een vreemd volk, met heel andere gewoontes en overtuigingen. Het zijn ook nog eens vijanden. Gelukkig zijn er profeten. Die

zien het nogal positief in. Volgens hen gaat het niet lang duren. Over een poosje komen ze vrij, en kunnen ze terug. Dan mogen ze beginnen aan de herbouw van Jeruzalem, de tempel en hun huizen. Daar hopen de gevangenen Israëliëten dan maar op. Eigenlijk verwachten ze niets anders. God zorgt voor zijn volk. Eventjes geduld nog.

Babel. Het is écht wennen. In de Bijbel is Babel symbool voor goddeloosheid, vijandschap tegen God. Babel tegenover Jeruzalem. Op de laatste bladzijden van de Bijbel kom je ze weer tegen. Babylon tegenover Jeruzalem. Babylon, de stad waar ze vertrouwen op eigen kracht. Leef zonder God. Babel.

De stad waar je zelf uitvindt hoe je in vrede leeft, waar je zelf veiligheid schept. Babel...is dat niet de grote stad die mensen zelf bouwen. De stad waar iedereen vecht voor eigen bestaan, eigen belang voorgaat. Er zijn in de stad duizenden mensen, maar zijn ze wel naasten voor elkaar. Naasteliefde is schaars. Omdat ze de Naaste niet kennen, God die als de Naaste dichtbij komt, en mensen bij elkaar brengt. Maar die God

houden zij buiten de poort. Voor Hem geen ruimte in de stad.

Dat is de mentaliteit in de gesecculariseerde stad.

In zo'n stad leven die Israëliëten. Machteloos. Vreemdelingen.

Vol heimwee naar Jeruzalem. Dáár is hun thuis. Wat móeten ze in deze stad? Een getto vormen? Een afgesloten joodse wijk?

Zich terug trekken op elkaar? Laten ze maar geen grote

plannen maken. De profeten zeggen dat het gauw voorbij is. Ze

houden hoop.

Brief namens God

Deze mensen krijgen een brief. Afzender: de profeet Jeremia.

Een brief namens God. Wat zou God hen te zeggen hebben?

Zou Hij hen uit de ellende helpen? God is toch liefde?

De brief stelt teleur. God zegt dat het niet gauw voorbij is. Ze

zullen jaren in Babel blijven. Ze moeten er maar gewoon zich

vestigen. Dat ze daar nu zitten, komt door Hem. Het is een straf

van God. God heeft zich met die straf niet vergist. Hij heeft daar

goed over nagedacht, jaren geduld gehad met het volk. Het is

Gods eigen weloverwogen beslissing. Nebukadnessar was een

instrument in Zijn hand, het is Zijn beleid, Zijn plan met Israël dat maar niet naar Hem luisterde. Ze moeten maar eens voelen, wat ze Hem hebben aangedaan. Zo leren we God kennen. Streng en rechtvaardig. Hij strijkt niet met de hand over zijn hart, nu de Israëlieten in de ellende zitten. God is niet een God die je altijd uit de problemen haalt. Ik weet dat we dit niet graag horen. Maar Hij zegt het zelf. Nogal met nadruk. We willen het elkaar liever laten geloven, dat je maar een kik hoeft te geven en God helpt uit de ellende. Of anderen maken ons dat wijs. Maar dat is misleiding, zegt vers 8. Luister niet naar profeten die dromen wat de mensen wensen. **Luister** vandaag niet naar verkondigers die mensen alleen maar gerust stellen en over de bol aaien. Het komt niet altijd direct weer goed. Vaak moet je er door heen. Door de ellende.

Die boodschap krijgen de gevangenen Israëliëten. Wat moeten ze doen? Huizen bouwen, in Babel thuis raken. Tuinen aanleggen en van de opbrengst eten. Ze moeten erbij gaan horen. Niet tegen wil en dank. Gewoon gaan horen bij de bevolking. Hun best doen om het bestaan op te fleuren. De producten van het

land op de markt brengen, meeleven met de buren, je melden bij de brandweer, doe een sport, draai mee in de zorg voor zieken, meldt je aan als vrijwilliger bij een hospice, doe iets in de politiek. De gewone dingen.

Maar wat God vraagt is moeilijk. De Israëlieten woonden wel tussen vijanden, mensen die in Jeruzalem hadden lopen moorden en plunderen, ze hadden de tempel ontheiligd.

Moeten ze daar tussen wonen? Dat is leven in een gevangenis.

God maakt het mensen niet altijd gemakkelijk. Er moet een behoorlijke knop om, als je wilt doen wat God vraagt! Is dat bij ons anders? Wij zullen ons geen ballingen voelen. Maar vreemdeling dan...? Petrus noemt ons zo, in zijn eerste brief.

Wij zijn Nederlanders, maar ook burgers van een ander, een hemels rijk. Dat maakt wél verschil. Dat zul je merken. Je kunt in veel dingen meedoen. Maar in álles? Jij doet dingen, die de buurman niet doet...in de kerk zitten op zondag, wordt niet door iedereen begrepen. De christen heeft een andere achtergrond, in het geloof. **Wij hebben de Naaste ontdekt.** Dat keert je leven om. In het Babelse leven geldt de regel: **jouw leven staat in**

dienst van mij. Het rijk van de hemel heeft deze regel: Mijn leven in dienst van jou. Dat is wat God van je vraagt! Een omgekeerde mentaliteit.

God redt niet uit de problemen. Hij zegt wel: zó moet je je in de ellende opstellen. Begin gewoon mee te doen. Een huis bouwen. Tuin aanleggen. Gezin vormen, en jouw kinderen moeten weer kinderen krijgen... dit vers kijkt vooruit. De toekomst in. God zelf zorgt daar voor. Denk aan het gedicht op jullie doopkaart: "Een nieuw leven door God ons gegeven, een wonder zo groot en jij zo klein. Een kostbaar geschenk, waar wij dankbaar voor zijn". Mooi gedicht. God geeft. Kinderen.

Nageslacht, toekomst. Dat is dus ook onze tekst. Verderop in het hoofdstuk zegt God: 70 jaren lang zal die toekomst in Babel duren. Voorlopig komt er geen einde aan. Er zit niks anders op dan in de samenleving opgaan, daar je plek zoeken en vinden.

In Babel bidden tot God

En je daar niet vijandig opstellen. Maar opbouwend! Hoe dien je de ander het beste! **Door** te bidden. Bid tot de HEER voor de stad. Kán dat? David moest eens vluchten voor koning Saul.

Naar het buitenland. Hij verweet Saul dat hij gedwongen werd om 'andere goden' (1 Samuël 26 : 19 – 20) te dienen. Voor hem was God verbonden met Israël. Dáár kon je Hem aanbidden, maar als je de grens over ging, was er geen verbinding meer met de hemel. God was van Israël. Daarbuiten waren andere goden. Het idee, dat God de hele aarde regeert was er bij David niet. Dat Hij de volken in de hand houdt, en met de koningen schuift als schaakstukken. Hij is toch de Schepper van hemel en aarde. We zien dat h́ier doorbreken, in onze tekst. Misschien moest het volk ook dáárvóór wel in gevangenschap naar Babel. **Om** te ontdekken: God is groter dan Israël. Dat God niet van 'ons' is. Hij is niet de God van Nederland, van onze geschiedenis, de God van Berkel en Rodenrijs of van Amsterdam, Hij is de God van overal! Hij maakt het in Babel, al willen ze dat zelf niet weten. Hij maakt het in Lansingerland. Hij maakt het niet alleen bij kerkmensen, niet alleen bij vrijgemaakten. Hij zorgt voor iedereen. Buren zijn ook mensen van Hem. Hij heeft ze gewild, ze kregen van Hem een plek in ons dorp.

De Israëliëten moeten bidden voor de stad! Dat is de kern van hun anders-zijn. Iedereen om hen heen denkt: wij gaan het zelf maken. We spannen ons in, hebben het druk, zorgen goed voor onszelf, onze kinderen. Het kost inspanning, we hebben gevulde agenda's, maar aan het eind van de rit heb je dan ook wat. Je kijkt met voldoening terug op wat je hebt gepresteerd.

De Israëliëten moeten hun handen vouwen. Voor de stad die hen gijzelt. Ze bidden. Zij redden het zelf niet. Zij zouden hun leven graag anders inrichten, zichzelf ontplooiën ver weg in Kanaän, graag zouden ze het goede zoeken voor de stad Jeruzalem. Maar ze moeten bidden voor deze stad. Want Babel kán het niet zelf. Hun plannetjes lukken niet, hun economie loopt vast, de zorg wordt te duur, hun woningmarkt zit op slot, hun klimaat gaat naar de knoppen... net of Babel in Nederland ligt. Of wij in die stad wonen. Wij...waarin zijn wij anders. We bídden...dat God zich laat zien. De God van Nederland, de God van het klimaat, de God van Europa, de God van overal, de God die mensen leert dat zij de naaste liefhebben als zichzelf. Van Hém verwachten wij het. Dát is de kern van ons anders

zijn. Dat is ook het beste wat je kunt doen voor je omgeving. Gevouwen handen. Gesloten ogen, die omhoog kijken. Dat maakt het verschil. Bidden...een van de groepen geloof.nu heeft het er deze weken over, over het bidden. In het voorgesprek bij de instructie ging het er over. Wordt bidden niet gauw sleur? We kwamen er samen op uit, dat je zoveel hebt om voor te bidden...dat helpt je om het geen sleur te laten zijn: je bidt voor je omgeving. Bidden voor mensen bij je in de straat, er gebeurt zomaar van alles in het dorp, de burgemeester en wethouders, de gemeenteraad, de politie, bidden voor het klimaat, voor veiligheid, voor de arme mensen, de eenzamen, goed onderwijs...wat is er veel om voor te bidden. Je raakt niet uitgebeden...want je ziet het overal: Góð moet het doen. God, die in alle straten en in alle huizen en bedrijfsterreinen God is. Laat ouders dat aan hun kinderen leren.

Het begint met een kindergebed. Hoe leren we het onze kinderen? Als Katelynn later papa of mama hoort bidden, wat hoort ze dan? Dat er voor burens gebeden wordt, voor andere mensen in het dorp, voor kinderen op school die het moeilijk

hebben, voor vluchtelingen in nood? Mag ze aan jullie gebed merken dat in bergen en in dalen overal God is. In alle straten en alle huizen en op het werk. Nergens kun je zonder Hém. **Jij bidt**, en geeft Hém eer. Dát is wat je in de doop belooft, dat jij je kind leert om God eren. Wij dragen een groot verhaal met ons mee. Jullie kind mag dat ook mee gaan dragen. Het verhaal van de schepping, dat het leven van de hele wereld leeft van de gevende goede God. Híj geeft bloei, vrede, vraagt vrede voor Lansingerland... Bloei voor ons dorp, vlot trekken van de woningmarkt, herstel van klimaat, goede jeugdzorg... je wil dat voor dit dorp, je voelt je verbonden met mensen die je hier tegenkomt.

En dan nog dit wonder: hun bloei wordt jouw bloei. God is praktisch en royaal: als het jouw stad goed gaat, krijgen jullie je graantjes mee. Doe je het daarom? Hoe deed Jezus dat? Híj had lief! Dan heeft de christen lief. In geloof gun je anderen de bloei... Als jij geeft, zul je, zegt Jezus, een schat in de hemel verzamelen.

Goed, om de serie over secularisatie positief te eindigen.

Eindigen? Het grote verhaal van God gaat door, in jullie en jullie kinderen. Draag het verhaal mee. Vertel het door. Leef het voor. Het is goed hart te hebben voor de omgeving. Amen.